

Bruttó hazai termék, 2008 (előzetes adatok)

Tartalom

Összefoglalás.....	2
Táblázatok.....	5
Módszertani megjegyzések.....	21
Fogalmak	21
A 2008. évi előzetes számítások során bevezetett módszertani változások	25
A nemzeti számlák összehasonlítható idősorának előállítására 1995-ig visszamenőleg	30

Jelmagyarázat

Elérhetőségek

Összefoglalás¹

2008-ban Magyarország folyó áron számított bruttó hazai terméke (GDP-je) 26 543 milliárd forint volt. Ez változatlan árakon számítva 0,6%-os növekedés az előző évhez viszonyítva. Az egy főre jutó bruttó hazai termék összege 2 millió 644 ezer forint volt, vásárlóerő-paritáson 15 742 euró, az EU-27 átlagának 63%-a.

A **nemzetgazdaság hozzáadott értéke** alapján 2008-ban 0,9%-kal nőtt az előző évhez képest. A legnagyobb mértékű növekedés a nem pénzügyi vállalatok szektorában volt, a bruttó hozzáadott érték itt 2,2%-kal nőtt. Az átlagot meghaladó mértékben emelkedett a háztartási szektor hozzáadott értéke is, változatlan árakon számolva 1,1%-kal. A többi szektor teljesítménye csökkent, a kormányzaté 3,0%-kal, a pénzügyi vállalatoké 2,8%-kal, a háztartásokat segítő nonprofit intézményeké pedig 1,5%-kal.

Az **árutermelő ágazatok** (mezőgazdaság, ipar, építőipar) teljesítménye a nemzetgazdasági átlagnál erősebben, 6,2%-kal nőtt. Ebben a mezőgazdaság hozzáadott értékének kiemelkedő, 54,3%-os növekedése játszott meghatározó szerepet. A mezőgazdasági termelés ilyen mértékű bővülését a 2007. év alacsony szintje, illetve a növénytermesztés 2008. évi, a kedvező időjárásnak köszönhetően kiemelkedően magas terméseredményei okozták. Az ipari teljesítmény összességében 0,4%-kal nőtt. A nemzetgazdasági átlagtól elmaradó növekedés oka az exportorientált feldolgozóipar éves szinten stagnáló teljesítménye. Az év első felében még jól teljesítő feldolgozóiparban a gazdasági válság hatására az év második felétől visszaesés következett be. A három legnagyobb súlyú alág közül csak a járműgyártás teljesítménye haladta meg az előző év szintjét, a villamosgép-, műszergyártás stagnált, az élelmiszer, ital és dohány gyártásában pedig csökkenés figyelhető meg. Az építőipar hozzáadott értéke 3,6%-kal csökkent, ami elsősorban az épületek építésében (különösen az ipari és raktárépületek, irodaépületek esetében) volt megfigyelhető.

A **szolgáltatások** teljesítményére is rányomta bélyegét a kezdődő gazdasági válság: a bruttó hozzáadott érték 1,8%-kal mérséklődött. A kereskedelem területén a lakossági fogyasztás visszaesésével összhangban 2,5%-os csökkenés következett be. Szintén visszaesés mutatkozott a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágban (2,1%); a szállítás, raktározás, posta, távközlés teljesítménye ugyanakkor 0,8%-kal javult. A pénzügyi ág teljesítményének 3,0%-os csökkenésében meghatározó volt a hitelintézetek által nyújtott szolgáltatások (pl. új hitelek kihelyezésének) csökkenése. Emellett a biztosítók kár- és szolgáltatási kifizetései 2008-ban a díjbevételek növekedési ütemét számottevően meghaladva emelkedtek. Az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatások nemzetgazdasági ágban 1,1%-kal csökkent, a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás területén 1,4%-kal nőtt a hozzáadott érték. Az oktatási ágazat hozzáadott értéke 5,4%-kal mérséklődött, ezen belül az állami oktatási intézményeké kismértékben, a többi szektoré jelentő-

¹ A kiadvány az 1995-2008. évekre vonatkozóan összehasonlítható idősort tartalmaz, a módszertani változtatásokat a teljes idősoron átvezettük.

sen visszaesett. Ezzel ellentétes a változás az egészségügyben, ahol a költségvetési intézmények hozzáadott értéke esett jelentősen, ami a magánszektor fokozatos térnyerését jelzi az egészségügyi intézmények működtetésében. Összességében az egészségügy hozzáadott értéke 4,7%-kal lett kisebb 2008-ban. A legnagyobb mértékben, 5,8%-kal – a szórakoztató, kulturális és sporttevékenységek visszaeséséből eredően – az egyéb közösségi szolgáltatások teljesítménye csökkent.

A **GDP felhasználását tekintve** a háztartások Magyarországon történő fogyasztása (beleértve a külföldiek fogyasztását is) 0,7%-kal esett vissza. A külföldiek magyarországi fogyasztása jóval kisebb mértékben emelkedett a magyarok továbbra is dinamikus növekvő külföldi fogyasztásánál. Ez utóbbi az éven belül, de huzamosabban (pl. munkavállalás céljából) kinn tartózkodók külföldi költését is tartalmazza. Így a háztartások összes fogyasztási kiadása éves szinten 0,5%-kal mérséklődött, ezen belül az év elején még enyhe növekedést mutatott, amit azonban az utolsó negyedévben már jelentős visszaesés követett. A kormányzat által finanszírozott természetbeni társadalmi juttatások 1,2%-kal csökkentek, elsősorban az egészségügyi szolgáltatások, a gyógyszerátogatások és a gázár-kompenzáció visszaesése miatt. A közösségi fogyasztás 0,3%-kal, a végső fogyasztás pedig 0,6%-kal csökkent.

A **bruttó állóeszköz-felhalmozás** volumene kismértékben, 0,4%-kal emelkedett. A növekedés elsősorban az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás (6,2%) és a mezőgazdaság (12,6%) ágazatokban megvalósult beruházásoknak volt köszönhető. A feldolgozóipari beruházások volumene 3,5%-os csökkenést mutatott. A nagyobb súlyú ágak közül legnagyobb mértékben a közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás (7,0 %) és az oktatás (4,3%) gazdasági ágak bruttó felhalmozása esett vissza.

Összességében a bruttó hazai termék belföldi felhasználása a GDP növekedését alig meghaladóan, 0,7%-kal nőtt.

A nemzetgazdaság **külkereskedelmi forgalmának** egyenlege 2008 végén folyó áron 259,4 milliárd Ft aktívumot mutatott, kismértékű cserearányromlás mellett. A külkereskedelmi forgalom növekedése az előző években tapasztalt ütemekhez képest 2008-ban negyedévről negyedévre lassult, és év végére már erőteljes csökkenésbe fordult. Az export volumene 5,6%-kal nőtt, ezen belül a termékforgalom exportja 5,8%-kal, a szolgáltatásoké 4,5%-kal emelkedett. A teljes külkereskedelmi forgalom importja az exportnál valamivel nagyobb mértékben, 5,7%-kal emelkedett. Ezen belül a termékek importja 5,1%-kal, a szolgáltatásoké 9,6%-kal bővült.

A **bruttó nemzeti jövedelem** (GNI) 2008-ban folyó áron 24 762 milliárd forint volt, összehasonlítva áron 1,1%-kal magasabb az előző évinél. Az előzetes adatok alapján a GDP és GNI közötti rés 2003 óta tartó folyamatos növekedése 2008-ban megállt. Míg 2007-ben a GNI 92,9%-a volt a GDP-nek, addig 2008-ban a mutató 93,3%-ra változott. A GDP és a GNI közötti átmenet tételei közül 2008-ban a munkavállalói jövedelmek és az osztalék egyenleg alig módosult 2007-hez viszonyítva. Ugyanakkor jelentős változás következett be a visszaforgatott jövedelem szerkezetében: a magyar vállalatok 8,7%-kal több

jövedelmet forgattak vissza külföldön, a külföldi vállalatok pedig 24%-kal kevesebb jövedelmet forgattak vissza Magyarországon. Ennek következtében míg 2007-ben 554 milliárd forinttal csökkentette a visszaforgatott jövedelmek egyenlege a GNI-t, addig 2008-ban csak 194 milliárd forinttal. Ezzel ellentétes hatást fejtett ki viszont az, hogy a külföldre fizetett és a külföldről kapott kamatok közötti növekedési ütem különbség 10 százalékpont volt a külföldre fizetett kamatok javára.

Táblázatok

1. A bruttó hazai termék volumenváltozása és az egy főre jutó bruttó hazai termék, 1995–2008	6
2. A bruttó hozzáadott érték ágazatonként, 1995–2008	7
3. A bruttó hozzáadott érték szektoronként, 2007–2008.....	8
4. A bruttó kibocsátás ágazatonként, 2007–2008.....	9
5. A bruttó hozzáadott érték ágazatonként, 2007–2008.....	10
6. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználása, 1995–2008	11
7. A bruttó hazai termék felhasználása, 2007–2008	13
8. A nemzetgazdaság szektor számlái, 2007.....	14
9. A nemzetgazdaság szektor számlái, 2008.....	17
10. Magyarország bruttó hazai terméke (GDP) és bruttó nemzeti jövedelme (GNI), 1995–2008.....	20

1. A bruttó hazai termék volumenváltozása és az egy főre jutó bruttó hazai termék, 1995–2008

Év	Bruttó hazai termék volumenindexe		Az egy főre jutó bruttó hazai termék folyó áron			
	1990=100,0	előző év =100,0	forint	USD	euró ^{a)}	
				devizaárfolyamon		vásárlóerő-paritáson ^{b)}
1995	88,7	101,5	557 206	4 433	3 426	7 589
1996	89,6	101,0	689 766	4 521	3 609	7 999
1997	93,5	104,3	856 416	4 586	4 060	8 614
1998	98,3	105,2	1 017 984	4 747	4 224	9 261
1999	102,5	104,2	1 138 033	4 796	4 502	9 745
2000	107,5	104,9	1 306 957	4 630	5 026	10 536
2001	112,0	104,1	1 500 725	5 237	5 847	11 648
2002	116,9	104,4	1 695 059	6 570	6 976	12 613
2003	121,9	104,3	1 857 436	8 276	7 327	13 028
2004	127,8	104,9	2 058 326	10 158	8 178	13 733
2005	132,3	103,5	2 179 880	10 918	8 788	14 198
2006	137,6	104,0	2 358 715	11 205	8 925	15 002
2007	138,9	101,0	2 526 714	13 745	10 054	15 573
2008	139,8	100,6	2 644 227	15 391	10 524	15 742 ^{c)}

^{a)} 1998-ig ECU, 1999-től euró.

^{b)} Az Európai Összehasonlítási Program (ECP) keretében számított értékek.

^{c)} EUROSTAT által becsült adat.

2. A bruttó hozzáadott érték ágazatonként, 1995–2008

Év	Nemzetgazdaság (piaci beszerzési áron)	Ebből:					termékadók egyenlege
		ágazatok összesen (alapáron)	ebből:				
			mezőgazdaság, vad- és erdő- gazdálkodás, halászat	ipar és építőipar	szolgáltatások		

Bruttó hozzáadott érték folyó áron (millió Ft)

1995	5 755 359	4 861 949	392 658	1 449 786	3 019 505	893 410
1996	7 112 341	6 067 727	480 348	1 776 159	3 811 220	1 044 614
1997	8 812 934	7 611 429	532 154	2 409 118	4 670 157	1 201 505
1998	10 451 208	9 012 035	591 474	2 861 580	5 558 981	1 439 173
1999	11 650 643	10 000 207	577 490	3 126 600	6 296 117	1 650 436
2000	13 345 301	11 379 943	617 867	3 620 239	7 141 837	1 965 358
2001	15 288 748	13 193 653	691 719	4 043 260	8 458 674	2 095 095
2002	17 219 439	14 912 279	688 512	4 453 386	9 770 381	2 307 160
2003	18 814 994	16 109 808	691 707	4 784 421	10 633 680	2 705 186
2004	20 803 797	17 741 125	855 778	5 399 595	11 485 752	3 062 672
2005	21 988 587	18 829 478	791 437	5 686 641	12 351 400	3 159 109
2006	23 755 487	20 510 283	823 385	6 201 766	13 485 132	3 245 204
2007	25 408 080	21 755 966	864 309	6 486 180	14 405 477	3 652 114
2008	26 543 252	22 613 452	974 177	6 587 397	15 051 878	3 929 800

Volumenindexek (előző év=100,0)

1996	101,0	102,5	104,5	101,7	102,6	x
1997	104,3	104,5	98,9	110,4	102,5	x
1998	105,2	105,4	99,2	106,5	105,5	x
1999	104,2	104,2	103,3	107,0	102,8	x
2000	104,9	104,3	96,9	106,5	104,0	x
2001	104,1	103,9	116,2	101,6	104,0	x
2002	104,4	104,0	90,1	103,7	105,3	x
2003	104,3	104,0	99,8	104,5	104,1	x
2004	104,9	105,2	154,0	104,5	102,3	x
2005	103,5	103,4	96,1	102,7	104,3	x
2006	104,0	104,2	93,5	105,3	104,3	x
2007	101,0	100,8	78,7	104,0	100,6	x
2008	100,6	100,9	154,3	99,7	98,2	x

3. A bruttó hozzáadott érték szektoronként, 2007–2008

Kód	Szektorok	Folyó áron		Volumenindex előző év =100,0
		millió Ft	megoszlás, %	
2007				
S.11	Vállalatok	12 805 542	58,9	103,8
S.12	Pénzügyi vállalatok	869 495	4,0	100,0
S.13	Kormányzat (intézményei)	3 709 338	17,0	95,6
S.14	Háztartások	4 122 279	18,9	96,4
S.15	Háztartásokat segítő nonprofit intézmények	249 312	1,1	105,0
	BRUTTÓ HOZZÁADOTT ÉRTÉK	21 755 966	100,0	100,8
	Termékadók és -támogatások egyenlege	3 652 114	x	x
	BRUTTÓ HAZAI TERMÉK (piaci beszerzési áron)	25 408 080	x	101,0
2008				
S.11	Vállalatok	13 330 733	59,0	102,2
S.12	Pénzügyi vállalatok	887 343	3,9	97,2
S.13	Kormányzat (intézményei)	3 899 692	17,2	97,0
S.14	Háztartások	4 228 798	18,7	101,1
S.15	Háztartásokat segítő nonprofit intézmények	266 886	1,2	98,5
	BRUTTÓ HOZZÁADOTT ÉRTÉK	22 613 452	100,0	100,9
	Termékadók és -támogatások egyenlege	3 929 800	x	x
	BRUTTÓ HAZAI TERMÉK (piaci beszerzési áron)	26 543 252	x	100,6

4. A kibocsátás ágazonként, 2007–2008

Ágazati kód TEÁOR 2003	Nemzetgazdasági ág	2007			2008		
		folyó áron		volumen- index, előző év =100,0	folyó áron		volumen- index, előző év =100,0
		millió Ft	meg- oszlás, %		millió Ft	meg- oszlás, %	
A+B	Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás, halászat	2 141 514	4,0	92,1	2 450 771	4,3	123,5
C+D+E	Ipar	23 472 443	43,6	105,8	24 579 368	43,3	100,2
C	Bányászat	134 212	0,2	92,7	144 931	0,3	103,7
D	Feldolgozóipar	21 206 278	39,4	106,4	21 897 309	38,6	99,9
E	Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	2 131 953	4,0	100,4	2 537 128	4,5	103,2
F	Építőipar	2 590 312	4,8	92,7	2 639 376	4,6	96,4
G	Kereskedelem, javítás	5 350 748	9,9	101,1	5 526 364	9,7	97,8
H	Szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás	889 915	1,7	101,6	928 170	1,6	98,3
I	Szállítás, raktározás, posta és távközlés	3 550 278	6,6	105,7	4 105 004	7,2	108,7
J	Pénzügyi tevékenység	1 849 263	3,4	97,5	1 937 327	3,4	100,1
K	Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	6 546 675	12,2	103,2	6 855 630	12,1	99,8
L+M+N	Közigazgatás, oktatás, egészségügy	5 452 531	10,1	95,9	5 747 571	10,1	98,3
L	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	2 542 351	4,7	96,0	2 735 204	4,8	100,6
M	Oktatás	1 435 668	2,7	97,2	1 455 168	2,6	95,0
N	Egészségügyi, szociális ellátás	1 474 512	2,7	94,3	1 557 199	2,7	97,7
O	Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	1 956 450	3,6	102,5	2 004 674	3,5	95,4
A...O	KIBOCSÁTÁS ÖSSZESEN (alapáron)	53 800 129	100,0	102,3	56 774 255	100,0	100,8
	Termékadók és -támogatások egyenlege	3 652 114	x	x	3 929 800	x	x
	KIBOCSÁTÁS (piaci beszerzési áron)	57 452 243	x	102,3	60 704 055	x	100,7

5. A bruttó hozzáadott érték ágazatonként, 2007–2008

Ágazati kód TEÁOR 2003	Nemzetgazdasági ág	2007			2008		
		folyó áron		volumen- index, előző év =100,0	folyó áron		volumen- index, előző év =100,0
		millió Ft	meg- oszlás, %		millió Ft	meg- oszlás, %	
A+B	Mezőgazdaság, vad- és erdőgazdálkodás, halászat	864 309	4,0	78,7	974 177	4,3	154,3
C+D+E	Ipar	5 480 406	25,2	106,0	5 542 643	24,5	100,4
C	Bányászat	39 953	0,2	87,1	39 925	0,2	104,3
D	Feldolgozóipar	4 830 406	22,2	106,9	4 845 111	21,4	100,0
E	Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	610 047	2,8	98,9	657 607	2,9	102,8
F	Építőipar	1 005 774	4,6	93,3	1 044 754	4,6	96,4
G	Kereskedelem, javítás	2 518 325	11,6	104,0	2 643 716	11,7	97,5
H	Szálláshely-szolgáltatás és vendéglátás	354 582	1,6	103,8	358 671	1,6	97,9
I	Szállítás, raktározás, posta és távközlés	1 782 092	8,2	105,1	1 883 346	8,3	100,8
J	Pénzügyi tevékenység	923 433	4,2	94,2	943 106	4,2	97,0
K	Ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás	3 966 063	18,2	102,2	4 105 211	18,2	98,9
L+M+N	Közigazgatás, oktatás, egészségügy	3 856 091	17,7	96,1	4 079 510	18,0	98,0
L	Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	1 828 508	8,4	96,8	1 996 007	8,8	101,4
M	Oktatás	1 103 105	5,1	98,1	1 115 751	4,9	94,6
N	Egészségügyi, szociális ellátás	924 478	4,2	92,2	967 752	4,3	95,3
O	Egyéb közösségi, személyi szolgáltatás	1 004 891	4,6	103,0	1 038 318	4,6	94,2
	BRUTTÓ HOZZÁADOTT ÉRTÉK	21 755 966	100,0	100,8	22 613 452	100,0	100,9
	Termékadók és -támogatások egyenlege	3 652 114	x	x	3 929 800	x	x
	BRUTTÓ HAZAI TERMÉK (piaci beszerzési áron)	25 408 080	x	101,0	26 543 252	x	100,6

6. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználása, 1995–2008

Év	Belföldi felhasználás	Ebből			
		végső fogyasztás összesen	ebből:		bruttó felhalmozás és statisztikai eltérés összesen
			háztartások tényleges végső fogyasztása	közösségi fogyasztás	

Folyó áron (millió Ft)

1995	5 738 657	4 468 364	3 836 754	631 610	1 270 294
1996	7 065 756	5 242 165	4 512 818	729 347	1 823 591
1997	8 712 468	6 351 417	5 437 021	914 396	2 361 051
1998	10 595 699	7 519 042	6 463 481	1 055 561	3 076 656
1999	11 957 072	8 692 838	7 485 182	1 207 656	3 264 234
2000	13 835 571	9 906 921	8 526 952	1 379 969	3 928 650
2001	15 476 853	11 375 929	9 808 047	1 567 882	4 100 924
2002	17 555 966	13 154 314	11 355 025	1 799 289	4 401 652
2003	19 553 072	14 930 941	12 946 873	1 984 068	4 622 131
2004	21 491 238	15 995 086	13 926 898	2 068 188	5 496 152
2005	22 394 523	17 132 809	14 960 626	2 172 183	5 261 714
2006	23 920 656	18 223 381	15 793 375	2 430 006	5 697 276
2007	25 008 122	19 034 809	16 558 936	2 475 873	5 973 312
2008	26 283 860	20 074 940	17 437 296	2 637 644	6 208 920

Volumenindexek (előző év=100,0)

1996	100,1	96,7	96,8	96,5	111,8
1997	104,9	101,1	101,2	100,1	115,7
1998	108,5	103,3	103,7	100,5	122,5
1999	105,1	105,0	105,3	102,8	105,3
2000	104,2	103,2	103,7	100,2	106,9
2001	102,2	105,5	106,2	100,9	94,1
2002	106,5	109,3	109,9	105,5	98,7
2003	106,3	107,4	108,0	104,1	102,8
2004	104,4	102,7	103,1	99,9	109,9
2005	101,0	102,9	103,4	99,9	95,4
2006	101,7	102,3	101,9	104,9	99,8
2007	98,8	98,0	98,4	95,7	101,3
2008	100,7	99,4	99,4	99,7	104,8

6. A bruttó hazai termék (GDP) végső felhasználása, 1995–2008 (folytatás)

Ebből:		Export	Import	Kiviteli (+), illetve behozatali (-) többlet	Év
ebből:					
bruttó állóeszköz- felhal- mozás	készletvál- tozás és statisztikai eltérés				

Folyó áron (millió Ft)

1 183 557	86 736	2 586 637	2 569 936	16 701	1995
1 505 815	317 776	3 429 131	3 382 546	46 585	1996
1 879 215	481 837	4 803 265	4 702 799	100 466	1997
2 333 309	743 347	6 338 275	6 482 766	-144 491	1998
2 683 430	580 804	7 383 079	7 689 508	-306 429	1999
3 127 478	801 172	9 749 989	10 240 259	-490 270	2000
3 518 284	582 640	10 856 071	11 044 177	-188 106	2001
3 975 357	426 296	10 820 458	11 156 985	-336 527	2002
4 190 036	432 095	11 496 600	12 234 678	-738 078	2003
4 677 784	818 369	13 080 474	13 767 915	-687 441	2004
5 065 873	195 842	14 511 000	14 916 936	-405 936	2005
5 161 277	535 999	18 329 729	18 494 898	-165 169	2006
5 380 543	592 770	20 443 757	20 043 798	399 959	2007
5 559 088	649 832	21 804 934	21 545 542	259 392	2008

Volumenindexek (előző év=100,0)

103,8	x	111,1	109,1	x	1996
106,5	x	120,9	122,3	x	1997
111,5	x	116,5	122,9	x	1998
106,0	x	111,1	112,3	x	1999
107,2	x	119,7	118,0	x	2000
104,7	x	108,1	105,3	x	2001
110,5	x	103,9	106,8	x	2002
102,1	x	106,2	109,3	x	2003
107,9	x	115,0	113,7	x	2004
105,7	x	111,3	107,0	x	2005
96,4	x	118,6	114,8	x	2006
101,6	x	116,2	113,3	x	2007
100,4	x	105,6	105,7	x	2008

7. A bruttó hazai termék felhasználása, 2007–2008

Megnevezés	2007			2008		
	folyó áron		volumen- index, 2006 =100,0	folyó áron		volumen- index, 2007 =100,0
	millió Ft	meg- oszlás, %		millió Ft	meg- oszlás, %	
Háztartások fogyasztási kiadásai (1)	13 254 855	52,2	100,3	13 919 423	52,4	99,5
Kormányzat fogyasztási kiadásai (2)	5 390 763	21,2	92,6	5 743 139	21,6	99,2
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények fogyasztási kiadásai (3)	389 191	1,5	101,7	412 378	1,6	99,3
Fogyasztási kiadás összesen (4=1+2+3)	19 034 809	74,9	98,0	20 074 940	75,6	99,4
Természetbeni társadalmi juttatás (5)	3 304 081	13,0	91,3	3 517 873	13,3	98,8
ebből: kormányzattól (6)	2 914 890	11,5	90,0	3 105 495	11,7	98,8
háztartásokat segítő nonprofit intézményektől (7=3)	389 191	1,5	101,7	412 378	1,6	99,3
Háztartások fogyasztása (8=1+6+7)	16 558 936	65,2	98,4	17 437 296	65,7	99,4
Közösségi fogyasztás (9=2–6)	2 475 873	9,7	95,7	2 637 644	9,9	99,7
Összes végső fogyasztás (10=4)	19 034 809	74,9	98,0	20 074 940	75,6	99,4
Bruttó állóeszköz-felhalmozás (11)	5 380 543	21,2	101,6	5 559 088	20,9	100,4
Készletváltozás (12)	121 005	0,5	x	285 664	1,1	x
Statisztikai eltérés (13)	471 765	1,9	x	364 168	1,4	x
Bruttó felhalmozás összesen (14=11+12+13)	5 973 312	23,5	101,3	6 208 920	23,4	104,8
Belföldi felhasználás (15=4+14)	25 008 122	98,4	98,8	26 283 860	99,0	100,7
Export (16)	20 443 757	80,5	116,2	21 804 934	82,1	105,6
Import (17)	20 043 798	78,9	113,3	21 545 542	81,2	105,7
Külkereskedelmi egyenleg (18=16–17)	399 958	1,6	x	259 392	1,0	x
BRUTTÓ HAZAI TERMÉK ÖSSZESEN (19=15+18)	25 408 080	100,0	101,0	26 543 252	100,0	100,6

8. A nemzetgazdaság szektor számlái, 2007

(millió Ft)

ESA-kód	Megnevezés	Nem pénzügyi vállalatok	Pénzügyi vállalatok	Kormányzat	Háztartások és háztartásokat segítő nonprofit intézmények	Külföld	Képzett szektor
---------	------------	-------------------------	---------------------	------------	---	---------	-----------------

Termelési számla / Termékek és szolgáltatások számlája

P.7	Termékek és szolgáltatások importja					20 043 798	
P.71	Termékek importja					17 141 832	
P.72	Szolgáltatások importja					2 901 966	
P.6	Termékek és szolgáltatások exportja					20 443 756	
P.61	Termékek exportja					17 199 524	
P.62	Szolgáltatások exportja					3 244 232	
P.1	Kibocsátás	39 923 105	1 758 985	5 404 565	6 713 474		
P.11	Piaci kibocsátás	39 675 212	1 758 377	3 288	4 523 435		
P.12	Saját végső felhasználási célú kibocsátás	247 893	608	7 366	1 664 168		
P.13	Egyéb nem piaci kibocsátás			5 393 911	525 871		
P.131	Vásárolt egyéb nem piaci kibocsátás			730 013			
P.132	Egyéb nem piaci kibocsátás, egyéb			4 663 898			
P.2	Folyó termelőfelhasználás	27 117 563	889 490	1 695 227	2 341 883		
D.21-D.31	Termékadók és -támogatások egyenlege						3 652 114
B.1g	Hozzáadott érték (bruttó) (P.1-P.2)	12 805 542	869 495	3 709 338	4 371 591		
B.11	Külkereskedelmi egyenleg					-399 958	
K.1	Állóeszköz-felhasználás	2 065 765	68 193	789 664	792 812		
B.1n	Hozzáadott érték (nettó) (B.1g-K.1)	10 739 777	801 302	2 919 674	3 578 779		
Jövedelmek keletkezése							
B.1 n	Hozzáadott érték, nettó	10 739 777	801 302	2 919 674	3 578 779		
B.11	Külkereskedelmi egyenleg					-399 958	
D.1	Munkavállalói jövedelmek összesen	7 507 878	507 367	2 921 037	776 745		
D.11	Bérek és keresetek	5 903 825	370 914	2 170 574	675 271		
D.12	Munkaadók társadalombiztosítási hozzájárulásai	1 604 053	136 453	750 463	101 474		
D.21	Termékadók						3 892 640
D.29	Egyéb termelési adók	158 373	3 540		8 400		
D.31	Terméktámogatások						240 526
D.39	Egyéb termelési támogatások	194 973	3 392		114 380		
B.2 n	Működési eredmény, nettó	3 268 499	293 787	-1 363	643 550		
B.3n	Vegyes jövedelem, nettó				2 264 464		

8. A nemzetgazdaság szektor számlái, 2007 (folytatás)

(millió Ft)

ESA-kód	Megnevezés	Nem pénzügyi vállalatok	Pénzügyi vállalatok	Kormányzat	Háztartások és háztartásokat segítő nonprofit intézmények	Külföld	Képzett szektor
---------	------------	-------------------------	---------------------	------------	---	---------	-----------------

Elsődleges jövedelmek elosztása

B.2 n	Működési eredmény, nettó	3 268 499	293 787	-1 363	643 550		
B.3n	Vegyes jövedelem, nettó				2 264 464		
D.1	Munkavállalói jövedelmek összesen				11 903 587		
D.11	Bérek és keresetek				9 255 334		
D.12	Munkaadók társadalombiztosítási hozzájárulásai				2 648 253		
D.21	Termékadók			3 805 304		87 336	
D.29	Egyéb termelési adók			170 313			
D.31	Terméktámogatások			213 207		27 319	
D.39	Egyéb termelési támogatások			141 656		171 089	
D.4	Tulajdonból származó jövedelem, kapott (+)	2 430 931	2 490 998	230 767	1 216 257	3 997 512	
D.4	Tulajdonból származó jövedelem, fizetett (-)	4 414 997	2 558 684	1 026 277	477 773	1 888 734	
B.5 n	Elsődleges jövedelem, nettó	1 284 433	226 101	2 823 881	15 550 085		

Jövedelmek másodlagos elosztása

B.5 n	Elsődleges jövedelem, nettó	1 284 433	226 101	2 823 881	15 550 085		
D.5	Jövedelem- és vagyonadók	582 391	118 077	2 584 754	1 930 288	46 002	
D.61	Társadalombiztosítási hozzájárulások	28 556	544 931	3 465 398	4 137 696	98 811	
D.611	Tényleges társadalombiztosítási hozzájárulások		542 622	3 444 285	4 085 718	98 811	
D.612	Imputált társadalombiztosítási hozzájárulások	28 556	2 309	21 113	51 978		
D.62	Pénzbeni társadalmi juttatások	30 084	182 620	3 870 414	4 085 141	-2 023	
D.7	Egyéb folyó jövedelemátutalások, nettó	49 386	-59	-492 734	376 892	66 515	
B.6 n	Rendelkezésre álló jövedelem, nettó	749 900	470 276	4 510 885	13 944 134		

8. A nemzetgazdaság szektor számlái, 2007 (folytatás)

(millió Ft)

ESA-kód	Megnevezés	Nem pénzügyi vállalatok	Pénzügyi vállalatok	Kormányzat	Háztartások és háztartásokat segítő nonprofit intézmények	Külföld	Képzett szektor
---------	------------	-------------------------	---------------------	------------	---	---------	-----------------

Természetbeni jövedelmek újraelosztása számla

B.6n	Rendelkezésre álló jövedelem, nettó	749 900	470 276	4 510 885	13 944 134		
D.63	Természetbeni társadalmi transferek			2 914 890	2 914 890		
B.7n	Korrigált rendelkezésre álló jövedelem, nettó	749 900	470 276	1 595 995	16 859 024		

Jövedelmek felhasználása számla

B.6n	Rendelkezésre álló jövedelem, nettó	749 900	470 276	4 510 885	13 944 134		
P.4	Végső fogyasztás			2 475 873	16 558 936		
P.3	Végső fogyasztási kiadások			5 390 763	13 644 046		
D.8	A nyugdíjpénztárak nettó vagyonsváltozása miatti korrekció		362 311		362 311		
B.8n	Megtakarítások, nettó	749 900	107 965	-879 878	662 399		
B.12	Folyó külső egyenleg					1 616 493	

Tőkeszámla

B.8n	Megtakarítások, nettó	749 900	107 965	-879 878	662 399		
B.12	Folyó külső egyenleg					1 616 493	
P.51	Bruttó állóeszköz-felhalmozás	3 104 442	114 030	904 012	1 258 059		
P.52	Készletváltozás	111 623		503	8 879		471 765
K.1	Állóeszköz-felhasználás	2 065 765	68 193	789 664	792 812		
K.2	Nem termelt, nem pénzügyi eszközök			6 943			-6 943
D.9	Kapott tőke-transzfer (+)	391 589	9 249	215 024	183 974	20 937	
D.9	Adott tőke-transzfer (-)	40 684	5 835	477 448	50 056	246 750	
B.9	Nettó hitelnyújtás(+)/Nettó hitelfelvét(-)	-49 495	65 542	-1 264 096	322 191	1 390 680	-464 822

9. A nemzetgazdaság szektor számlái, 2008

(millió Ft)

ESA-kód	Megnevezés	Nem pénzügyi vállalatok	Pénzügyi vállalatok	Kormányzat	Háztartások és háztartásokat segítő nonprofit intézmények	Külföld	Képzett szektor
Termelési számla / Termékek és szolgáltatások számlája							
P.7	Termékek és szolgáltatások importja					21 545 542	
P.71	Termékek importja					18 320 795	
P.72	Szolgáltatások importja					3 224 747	
P.6	Termékek és szolgáltatások exportja					21 804 934	
P.61	Termékek exportja					18 300 973	
P.62	Szolgáltatások exportja					3 503 961	
P.1	Kibocsátás	42 166 984	1 846 126	5 784 415	6 976 730		
P.11	Piaci kibocsátás	41 897 725	1 845 370	3 001	4 814 785		
P.12	Saját végső felhasználási célú kibocsátás	269 259	756	7 300	1 603 690		
P.13	Egyéb nem piaci kibocsátás			5 774 114	558 255		
P.131	Vásárolt egyéb nem piaci kibocsátás			769 368			
P.132	Egyéb nem piaci kibocsátás, egyéb			5 004 746			
P.2	Folyó termelőfelhasználás	28 836 251	958 783	1 884 723	2 481 046		
D.21-D.31	Termékadók és -támogatások egyenlege						3 929 800
B.1g	Hozzáadott érték (bruttó) (P.1-P.2)	13 330 733	887 343	3 899 692	4 495 684		
B.11	Külkereskedelmi egyenleg					-259 392	
K.1	Állóeszköz-felhasználás	2 184 191	77 410	836 900	848 198		
B.1n	Hozzáadott érték (nettó) (B.1g-K.1)	11 146 542	809 933	3 062 792	3 647 486		
Jövedelmek keletkezése							
B.1 n	Hozzáadott érték, nettó	11 146 542	809 933	3 062 792	3 647 486		
B.11	Külkereskedelmi egyenleg					-259 392	
D.1	Munkavállalói jövedelmek összesen	7 970 897	541 077	3 064 272	778 420		
D.11	Bérek és keresetek	6 313 781	411 478	2 265 509	667 887		
D.12	Munkaadók társadalombiztosítási hozzájárulásai	1 657 116	129 599	798 763	110 533		
D.21	Termékadók						4 065 362
D.29	Egyéb termelési adók	161 372	11 006		9 363		
D.31	Terméktámogatások						135 562
D.39	Egyéb termelési támogatások	256 792	3 512		139 512		
B.2 n	Működési eredmény, nettó	3 271 065	261 362	-1 480	649 106		
B.3n	Vegyés jövedelem, nettó				2 350 109		

9. A nemzetgazdaság szektor számlái, 2008 (folytatás)

(millió Ft)

ESA-kód	Megnevezés	Nem pénzügyi vállalatok	Pénzügyi vállalatok	Kormányzat	Háztartások és háztartásokat segítő nonprofit intézmények	Külföld	Képzett szektor
---------	------------	-------------------------	---------------------	------------	---	---------	-----------------

Elsődleges jövedelmek elosztása

B.2 n	Működési eredmény, nettó	3 271 065	261 362	-1 480	649 106		
B.3n	Vegyes jövedelem, nettó				2 350 109		
D.1	Munkavállalói jövedelmek összesen				12 549 781		
D.11	Bérek és keresetek				9 793 661		
D.12	Munkaadók társadalombiztosítási hozzájárulásai				2 756 120		
D.21	Termékadók			3 971 248		94 114	
D.29	Egyéb termelési adók			181 741			
D.31	Terméktámogatások			101 423		34 139	
D.39	Egyéb termelési támogatások			200 922		198 894	
D.4	Tulajdonból származó jövedelem, kapott (+)	2 772 307	2 856 057	296 507	1 117 282	4 255 799	
D.4	Tulajdonból származó jövedelem, fizetett (-)	4 812 983	2 764 702	1 099 622	480 552	2 140 093	
B.5 n	Elsődleges jövedelem, nettó	1 230 389	352 717	3 046 049	16 185 726		

Jövedelmek másodlagos elosztása

B.5 n	Elsődleges jövedelem, nettó	1 230 389	352 717	3 046 049	16 185 726		
D.5	Jövedelem- és vagyonadók	605 670	89 236	2 802 273	2 156 911	49 544	
D.61	Társadalombiztosítási hozzájárulások	33 185	599 946	3 682 081	4 424 281	109 069	
D.611	Tényleges társadalombiztosítási hozzájárulások		598 907	3 658 931	4 366 907	109 069	
D.612	Imputált társadalombiztosítási hozzájárulások	33 185	1 039	23 150	57 374		
D.62	Pénzbeni társadalmi juttatások	34 426	129 325	4 215 215	4 386 103	-7 137	
D.7	Egyéb folyó jövedelemátutalások, nettó	28 623	-6 982	-479 544	310 347	147 556	
B.6 n	Rendelkezésre álló jövedelem, nettó	652 101	727 120	4 835 644	14 300 984		

9. A nemzetgazdaság szektor számlái, 2008 (folytatás)

(millió Ft)

ESA-kód	Megnevezés	Nem pénzügyi vállalatok	Pénzügyi vállalatok	Kormányzat	Háztartások és háztartásokat segítő nonprofit intézmények	Külföld	Képzett szektor
---------	------------	-------------------------	---------------------	------------	---	---------	-----------------

Természetbeni jövedelmek újraelosztása számla

B.6n	Rendelkezésre álló jövedelem, nettó	652 101	727 120	4 835 644	14 300 984		
D.63	Természetbeni társadalmi transzferek			3 105 495	3 105 495		
B.7n	Korrigált rendelkezésre álló jövedelem, nettó	652 101	727 120	1 730 149	17 406 479		

Jövedelmek felhasználása számla

B.6n	Rendelkezésre álló jövedelem, nettó	652 101	727 120	4 835 644	14 300 984		
P.4	Végső fogyasztás			2 637 644	17 437 296		
P.3	Végső fogyasztási kiadások			5 743 139	14 331 801		
D.8	A nyugdíjpénztárak nettó vagyonyváltozása miatti korrekció		470 621		470 621		
B.8n	Megtakarítások, nettó	652 101	256 499	-907 495	439 804		
B.12	Folyó külső egyenleg					1 821 312	

Tőkeszámla

B.8n	Megtakarítások, nettó	652 101	256 499	-907 495	439 804		
B.12	Folyó külső egyenleg					1 821 312	
P.51	Bruttó állóeszköz-felhalmozás	3 312 305	114 280	750 593	1 381 911		
P.52	Készletváltozás	288 394		-116	-2 614		364 168
K.1	Állóeszköz-felhasználás	2 184 191	77 410	836 900	848 198		
K.2	Nem termelt, nem pénzügyi eszközök			-52 565		28 208	24 357
D.9	Kapott tőke-transzfer (+)	348 081	13 105	184 596	175 244	6 269	
D.9	Adott tőke-transzfer (-)	25 578	8 910	408 550	40 250	244 007	
B.9	Nettó hitelnyújtás(+)/Nettó hitelfelvét(-)	-441 904	223 824	-992 461	43 699	1 555 366	-388 525

10. Magyarország bruttó hazai terméke (GDP) és bruttó nemzeti jövedelme (GNI), 1995–2008

Év	Bruttó hazai termék	Munkajövedelmek			Tulajdonosi jövedelem						EU-nak fizetett adó	EU-tól kapott támogatás	Bruttó nemzeti jövedelem	GNI növekedési üteme volumen index, előző év =100,0
		külföldről kapott	külföldnek fizetendő	egyenleg	külföldről kapott	külföldnek fizetendő	egyenleg	ebből:						
								visszaforgatott jövedelem						
								külföldről járó	külföldnek fizetendő	egyenleg				
folyó áron, millió Ft														
1995	5 755 359	77 625	37 957	39 668	107 263	333 722	-226 459	1 647	-25 371	27 018			5 568 568	x
1996	7 112 341	85 561	44 549	41 012	149 531	455 793	-306 262	-306	77 881	-78 187			6 847 091	100,5
1997	8 812 934	109 566	54 798	54 768	172 745	684 237	-511 492	1 340	246 530	-245 190			8 356 210	102,7
1998	10 451 208	146 599	67 106	79 493	187 377	817 566	-630 189	-1 372	251 117	-252 489			9 900 512	105,1
1999	11 650 643	179 996	72 830	107 166	183 386	920 054	-736 668	-5 023	268 365	-273 388			11 021 141	104,1
2000	13 345 301	216 775	79 462	137 313	282 876	1 030 650	-747 774	16 538	297 325	-280 787			12 734 840	105,8
2001	15 288 748	243 760	92 972	150 788	275 969	1 154 399	-878 430	-12 926	372 695	-385 621			14 561 106	103,9
2002	17 219 439	232 519	117 074	115 445	256 387	1 242 887	-986 500	6 796	462 941	-456 145			16 348 384	104,1
2003	18 814 994	292 399	137 102	155 297	253 036	1 261 388	-1 008 352	19 714	463 998	-444 284			17 961 939	104,8
2004	20 803 797	334 099	146 895	187 204	331 190	1 628 974	-1 297 784	99 751	556 192	-456 441	38 298	80 532	19 735 451	104,2
2005	21 988 587	370 354	162 681	207 673	351 845	1 835 631	-1 483 786	23 480	471 787	-448 307	64 298	141 302	20 789 478	103,2
2006	23 755 487	423 744	183 247	240 497	1 286 749	3 021 138	-1 734 389	275 183	669 123	-393 940	66 901	185 199	22 379 893	103,6
2007	25 408 080	407 510	216 950	190 560	1 888 734	3 997 512	-2 108 778	692 751	1 246 359	-553 608	87 336	198 408	23 600 934	99,6
2008	26 543 252	438 889	243 774	195 115	2 140 093	4 255 799	-2 115 706	753 176	947 234	-194 058	94 114	233 033	24 761 580	101,1

Módszertani megjegyzések

Az előzetes nemzeti számlák becslésekor a számításokhoz szükséges adatforrások csak részlegesen állnak rendelkezésre teljes körűen, ezért valamennyi adat még változhat. A teljes körű információk alapján készülő 2008. évi nemzeti számlák a jövő év szeptemberében jelennek meg. A módszertanilag összehasonlíthatóvá tett nemzeti számla idősor (1995–2007) részletes adatait tartalmazó kiadványt még idén publikáljuk. Az adatsor a Stadatban és a Tájékoztatási adatbázisban ugyancsak hamarosan elérhető lesz.

A nemzetgazdasági elszámolások rendszere az ország gazdasági tevékenységét bemutató makrogazdasági statisztikai számlarendszer, szigorú és egységes szabályok szerint teremti meg az összhangot a termékek és szolgáltatások előállítása és felhasználása, valamint a megtermelt jövedelem adatai között. A KSH módszertana az ENSZ, az Eurostat, az IMF, az OECD és a Világbank közreműködésével készített integrált rendszer (System of National Accounts, SNA'93) felhasználásán alapuló „European System of Accounts” (ESA'95) előírásait, valamint az ez utóbbit módosító rendeletekben foglaltakat követi.

Fogalmak

Kibocsátás: a gazdasági egységek által más, az adott termelő és szolgáltató gazdasági egységen kívüli egységek számára előállított, valamint a saját végső felhasználásra kerülő termékek és szolgáltatások összessége. A kibocsátást a nemzeti számlák alapján értékelik.

Eszköztartási nyereség/vesztés (reál): az adott eszköz (pl. készlet, állóeszköz, pénzügyi eszköz) értékének az eszköz általános árszínvonalon felüli/aluli árváltozása folytán bekövetkező, annak tulajdonosánál megvalósuló változása.

Folyó termelőfelhasználás: a termelési folyamat során az elszámolási időszakban más termelőegységtől vásárolt termékek és szolgáltatások értéke, amit új termékek és szolgáltatások előállításához használnak fel. Nem része azonban a folyó termelőfelhasználásnak az állóeszközök értékcsökkenése. A termelőfelhasználás értékelése piaci beszerzési áron történik.

Bruttó hazai termék (GDP): az ágazatok vagy szektorok által létrehozott, alapáron értékelt bruttó hozzáadott értékek (azaz a kibocsátás és a folyó termelőfelhasználás különbségeinek) összege és az ágazatokra vagy szektorokra fel nem osztható termékadók és -

támogatások egyenlege. A GDP tehát piaci áron értékelt mutató. A GDP-t három oldalról határozhatjuk meg:

- termelési oldalról: + az alapáron számított bruttó hozzáadott értékek
 összege
 + termékadók
 – terméktámogatások

- felhasználási oldalról: + háztartások végső fogyasztási kiadásai
 + kormányzat végső fogyasztási kiadásai
 + nonprofit intézmények végső fogyasztási kiadásai
 + bruttó állóeszköz-felhalmozás
 + készletváltozás
 + export
 – import
 –

- jövedelmi oldalról² + bérek és keresetek
 + társadalombiztosítási hozzájárulás
 – egyéb termelési támogatás
 + egyéb termelési adó
 + bruttó működési eredmény, illetve vegyes jövedelem
 + termékadók
 – terméktámogatások

Statisztikai eltérés: a bruttó hazai termék különböző oldalról (pl. termelési és felhasználási oldalról) történő számítása közötti számszerű különbség.

Termékadók és -támogatások egyenlege: a termékek és szolgáltatások beszerzéséhez, értékesítéséhez és átadásához kapcsolódó adók és támogatások különbözete (ide tartozik például a vám, a fogyasztási adó, az általános forgalmi adó, az exporttámogatás).

A háztartások fogyasztása: tartalmazza mindazon termékek és szolgáltatások értékét, amelyek a rezidens (Magyarországon honos) háztartások személyes fogyasztási szükségleteit elégítik ki. A finanszírozás forrásai: a háztartások fogyasztási kiadásai, a kormányzattól származó természetbeni társadalmi juttatások, valamint a háztartásokat segítő nonprofit intézményektől származó társadalmi juttatások.

Közösségi fogyasztás: a végső fogyasztásnak az a része, amelyet a társadalom valamennyi tagja, vagy a közösség egy meghatározott része közösen fogyaszt el. A közösségi fogyasztást – definíció szerint – kizárólag a kormányzat finanszírozhatja.

Végső fogyasztás: azokat a termékeket és szolgáltatásokat tartalmazza, amelyeket az adott elszámolási időszakban a háztartások és a közösség fogyaszt el, függetlenül a finanszírozás módjától.

² A jelen kiadványban közölt számadatok kétoldalú (termelési és felhasználási) számításokkal készültek.

Bruttó állóeszköz-felhalmozás: tartalmazza az elszámolási időszakban vásárolt vagy saját termelésben előállított tárgyi eszközök és immateriális javak értékét, a használt tárgyi eszközök értéknövekedését, a külföldről származó tárgyeszköz-apportot, valamint a pénzügyi lízing konstrukcióban beszerzett tárgyi eszközök értékét. A bruttó szemléletű állóeszköz-felhalmozásból nem került levonásra az állóeszköz-felhasználás (a tárgyidőszaki értékcsökkenés) értéke.

Állóeszköz-felhasználás: a termelésben működtetett állóeszközök értékcsökkenését fejezi ki az adott elszámolási időszakban, ami a fizikai elhasználódásból, a szokásos erkölcsei elavulásból és a szokásos véletlen károkból adódik.

Bruttó felhalmozás: a bruttó állóeszköz-felhalmozás és a készletváltozás összege.

Készletváltozás: az elszámolási időszak során a gazdasági szektorok saját termelésű és vásárolt készletállományában bekövetkezett változás (reál-) készlettartási nyereség/veszteség nélküli értéke.

Külkereskedelmi forgalom: az áruk és a szolgáltatások export- és importforgalma. Az áruforgalom tartalmazza a külkereskedelmi termékforgalmi statisztikából rendelkezésre álló általános (beleértve az ipari vámszabad területek és a külföld közötti) forgalmat, a javítási díjakat, valamint az aktív és passzív bér munkát. A szolgáltatásforgalom az idegenforgalmat és a reforgalmat is magában foglalja. *Külkereskedelmi egyenleg:* a nemzetgazdaság áru és szolgáltatás export- és importforgalmának egyenlege.

Alkalmazott árak. *Alapár:* az az ár, amennyit a termelő egységnyi termék vagy szolgáltatás értékesítésekor realizál, azaz az értékesítési árból le kell vonni a termelő által befizetett termékadókat, és hozzá kell adni az értékesítéshez kapcsolódó terméktámogatásokat. *Piaci beszerzési ár:* az az ár, amit egységnyi termék vagy szolgáltatás igénybevételéért a felhasználó ténylegesen fizet. (Tehát nem tartalmazza a termelő célú felhasználáshoz vásárolt termékek és szolgáltatások után visszaigényelhető általános forgalmi adót, valamint a terméktámogatások értékét.)

Bruttó nemzeti jövedelem (GNI): a GDP-ből származtatható a bruttó nemzeti jövedelem (GNI), ami a szektorok elsődleges jövedelmének, valamint a rezidens szektorok és a külföld egymás közötti elsődleges jövedelemátutalásai, illetve az Európai Uniótól kapott támogatások és az Európai Uniónak fizetett adók egyenlegének az összege. A GNI jövedelmi mutató.

$$\begin{aligned} \text{GNI} = & + \text{bruttó hazai termék} \\ & + \text{nem rezidens gazdasági egységektől kapott elsődleges jövedelmek} \\ & - \text{nem rezidens gazdasági egységeknek fizetett elsődleges jövedelmek} \\ & - \text{Európai Uniónak fizetett adók} \\ & + \text{Európai Uniótól kapott támogatások} \end{aligned}$$

Elsődleges jövedelem: kifejezi a termelésből keletkezett jövedelmeknek a termelési tényezők tulajdonosai között való szétosztását (munkavállalói jövedelem, tőkebefektetés utáni osztalék, kamat, földjáraadék stb.).

A **vállalatok szektorába** tartozik az összes jogi személyiségű vállalkozás és jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, kivéve a főtevékenységként pénzügyi tevékenységet

folytató vállalatokat. Idetartoznak a nagyrészt piaci termelést folytató, azaz költségeiket árbevételből fedező nonprofit intézmények; ilyenek tekintjük a munkaadói érdekvélemény-képviseleti szervezeteket is.

A **pénzügyi vállalatok szektorába** tartoznak a főtevékenységként pénzügyi közvetítést folytató gazdasági szervezetek, azaz az MNB, a kereskedelmi bankok, a szakosított és szövetkezeti hitelintézetek, a pénzügyi lízingcégek, az egyéb hitelnyújtással foglalkozó pénzügyi vállalkozások, ingatlanbefektetési alapok, a biztosítótársaságok, a biztosító egyesületek, a magánnyugdíjpénztárok, az önkéntes kölcsönös biztosítópénztárok, a befektetésialap-kezelők, az értékpapír-kereskedők stb.

A **kormányzati szektorba** tartoznak a költségvetési rend szerint gazdálkodó központi és helyi önkormányzati költségvetési intézmények, az elkülönített állami pénzalapok, valamint a társadalombiztosítási alapok. Itt számoljuk el a nem piaci tevékenységet folytató közösségi tulajdonú vállalatok (pl. az MNV Zrt., a NIF Zrt., az ÁAK Zrt.) tevékenységét is, valamint azokat a nonprofit intézményeket, amelyek forrásaik többségét a költségvetésből kapják.

A **háztartások szektorába** kettős minősítésükben soroljuk a háztartásokat, egyrészt mint fogyasztó-, másrészt mint termelőegységeket. Utóbbiak közé tartoznak az egyéni vállalkozók, a háztartások saját fogyasztásra történő termelése és a tulajdonos által lakott lakás révén nyújtott lakásszolgáltatás is.

A **háztartásokat segítő nonprofit intézmények szektorában** szerepelnek azok a nem nyereségérdekelt intézmények, amelyeket nem közvetlenül irányít a kormányzat, és amelyek költségeinek nagy részét magántámogatások finanszírozzák.

A **változatlan áras számítások** előző évi árapon készülnek.

A 2008. évi előzetes számítások során bevezetett módszertani változások

Az Eurostat 2008. januárjában és 2009. januárjában végzett ún. GNI Inventory ellenőrzése során néhány számítási eljárás módosítását kérte az ESA és egyéb uniós jogszabályokkal való nagyobb konformitás érdekében. Emiatt most bevezettünk öt módszertani fejlesztést. Ezen kívül – a szokásos adatjavítások mellett – két egyéb változtatás is történt.

I. Módszertani fejlesztések

1. Készlettartási nyereség/veszteség elszámolása (*holding gains/losses*)

Készlettartási nyereség/veszteség (reál) alatt az adott készlet értékének az általános árszínvonalon felüli/aluli árváltozása következtében bekövetkező, annak tulajdonosánál megvalósuló változását értjük.

A készletváltozás és a készlettartási nyereség számítása a nemzetközi előírásoknak megfelelően negyedéves adatok alapján történik. Ennek során a vállalkozások számviteli adataiból származó negyedév eleji nyitó állományt és a negyedév végi záró állományt állandó, jelenleg előző évi átlagos árszínvonalra hozzuk a megfelelő havi gyakoriságú termelőiár-indexek segítségével, TEÁOR két számjegyes bontásban. Az azonos árszínvonalra hozott záró- és nyitókészlet különbsége adja a változatlan áras készletváltozás értékét. Ezt visszainflálva az adott negyedév átlagos árszínvonalára megkapjuk a folyó áras készletváltozás értékét. A számviteli adatokból származó készletváltozás és a fent leírt módon számított folyó áras készletváltozás különbségeként kapjuk az ún. készlettartási nyereség/veszteség értékét. A készlettartási nyereség/veszteség kiszűrése csak a folyó áras adatokból történik, a GDP volumenindexét ezen keresztül befolyásolja (mivel a volumenindexek számításánál előző évi bázist és súlyokat alkalmazunk, a számítás során a tárgyév előző évi árakon számított adatait osztjuk a bázisév folyó áras adatával).

Mivel a készletállományok és a készletváltozások az elmúlt években meglehetősen hektikusan alakultak, ezen tétel bevezetése az éves folyó áras készletváltozás-adatokat (és ezen keresztül a GDP-t) is különböző mértékben és előjellel befolyásolja, többnyire azonban csökkenti. A készlettartási nyereség a készleten tartott termékek értékében az árszínvonal emelkedése következtében bekövetkező növekedés, ezért annak a készletállományhoz viszonyított nagysága szoros kapcsolatban áll az árszínvonal növekedési ütemével. Ez a korrekció a folyó áras vásárolt és saját termelésű készlet adatokat és ezáltal a GDP értékét 2-215 Mrd Ft értékben csökkentette.

2. Az eszköztartási nyereség/veszteség kiszűrése a biztosítástechnikai tartalékokból a pénzügyi vállalatoknál

A biztosítási szolgáltatások elszámolásakor az ESA'95 szerint a megszolgált díjakon és a tárgyidőszakra jutó kárkifizetéseken kívül számba vételre kerül a biztosítástechnikai

tartalékok befektetéséből származó és a kötvénytulajdonosoknak visszajuttatandó tulajdonosi jövedelem, valamint ezen tartalékoknak a tárgyévben bekövetkezett változása is. Mind a befektetések hozama, mind a tartalékváltozás esetében kiszűrtük az eszköztartási nyereséget/veszteséget.

A változásokat e tétel esetében nem tervezzük visszavezetni a 2002 előtti időszakra, tekintve, hogy a biztosítási törvény ezt megelőzően olyan konzervatív befektetési politikát engedélyezett a biztosítók számára, amelynek következtében a befektetéseken csak minimális – a milliárdos nagyságrendet el nem érő – eszköztartási nyereség/veszteség keletkezett.

Ez a fejlesztés néhány évben elhanyagolható hatással van a GDP szintjére, három évben azonban 22–25 milliárd Ft-tal növeli a folyó áras GDP-t.

Az eszköztartási nyereség/veszteség kiszűrése változtatta a bruttó kibocsátás értékét is. Mivel a biztosítók kibocsátását kell elszámolni a felhasználóknál, ez a módosítás változtatta a háztartások fogyasztási kiadását is. A forrás-felhasználás táblák összeállításának tapasztalatait felhasználva egyes években adatjavítást is végeztünk a fogyasztás számításánál, összhangba hozva így a kibocsátás- és felhasználás oldali adatokat.

3. A saját számlás beruházások esetében nyereség imputálása (*mark up*)

A fejlesztés célja, hogy a saját számlás beruházásokat is piaci árszínvonalon értékeljük, a jelenlegi – a számvitelnek megfelelő – költségszinten történő értékelés helyett. Ehhez a költségalapon végzett becslést meg kellett emelni a hasonló piaci beruházások átlagos működési eredményével. Szakágazati (TEÁOR szakágazat) szinten átlagos üzemi bevétel/összes üzemiköltség-mutatókat számítottunk gazdaságstatisztikai adatgyűjtések és a társasági adóbevallás alapján, és ilyen arányban megemeltük a jelenlegi adatokat. E fejlesztés bevezetése emeli a GDP folyó áras szintjét, de a GDP volumenindexét jelentősen nem befolyásolja.

4. A irodalmi és művészeti eredeti példányok létrehozásának számbavétele a számlákban /termelés, beruházás/ (*originals*)

A szórakoztató, irodalmi és művészeti alkotások eredeti példányainak (a továbbiakban: eredeti példányok) létrehozását a nemzeti számlarendszerben saját számlás beruházásként kell elszámolni. Ez a tétel a GDP termelési oldalán a kibocsátás, a felhasználási oldalon pedig a bruttó állóeszköz-felhalmozás részeként jelenik meg. Ezeket a művészeti tevékenységeket a termelési oldalon egyáltalán nem számoltuk el, a felhasználási oldalon pedig a bruttó állóeszköz-felhalmozás adata tartalmazta az adatszolgáltatók által jelentett nem teljes körű adatokat, azaz a módosítás nem egyforma összeggel változtatta a GDP két oldalát. Az eredeti példányok értékét a következő csoportokra határoztuk meg: TV-műsorok, rádióműsorok, filmek, zeneművek, könyvek. Minden csoport esetében meg

kellett határozni az értékelés módszerét (termelési költség alapú értékelés, vagy a mű hasznosítása során befolyt jövedelmek értéke) a szerzői jogdíjak elszámolására vonatkozó Eurostat ajánlás alapján. A módszertan kidolgozása során más EU tagországok tapasztalatait is felhasználtuk.

A TV- és rádióműsorok esetében az eredeti példányok értékét a termelési költségek szintjén, egy becsült működési eredménnyel való korrekció után kapjuk meg. Az adatok forrása az OSAP 1174 és 1175 kérdőívek a televízió és rádió műsorszolgáltatásról.

A filmek értékét a magyar filmek mozik által jelentett látogatottsági és bevételadatok alapján becsültük. Az adatok forrása az OSAP 1454 kérdőív a magyarországi mozik által jelentett látogatottsági és bevétel adatokról.

A zeneművek esetében a becslés a MAHASZ forgalmi adatai alapján készült, felhasználva a szintén a MAHASZ által készített becslést a hanghordozók árának jogdíjtartalmára vonatkozóan. A könyvek esetében az eredeti példányok értékének becslése az alkotóknak járó jogdíjak alapján történt, a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Országos Egyesületének éves jelentései alapján, felhasználva a KSH adatgyűjtésből rendelkezésre álló forgalmi adatokat is.

5. Az üdülők és garázsok imputált bérleti díjának számbavétele

A tulajdonosok által lakott ingatlanok esetében az ún. költségmódszer alapján számított imputált lakásszolgáltatás összegét mint bruttó kibocsátást a termelési oldalon az Ingatlanügyletek ágazatban számoljuk el, és a folyó termelő-felhasználással csökkentve kapjuk a saját lakásszolgáltatás bruttó hozzáadott értékét. A felhasználási oldalon a teljes bruttó kibocsátást a háztartások fogyasztási kiadásaként számoljuk el. Ehhez a lakások értékcsökkenését, a fenntartásra fordított kiadásokat (közüzemi díjak nélkül, biztosítással) valamint a nettó lakásállomány és egy becsült megtérülési ráta felhasználásával számított működési eredményt vesszünk figyelembe. Az eddig elszámolt imputált lakásszolgáltatásban a garázsok már közvetlenül elszámolásra kerültek. Ezek értékét most leválasztottuk, és a népszámlálás, valamint a lakásstatisztika adatai alapján hozzábecsültük az üdülők és külön a garázsok értékét is. Az állományadatok és az értékcsökkenés értéke az állóeszközállomány-adatokban már rendelkezésre állt, így azokat közvetlenül fel tudtuk használni. A fenntartásra fordított kiadásokat eddig is teljes mértékben figyelembe vettük, habár ezek tartalmazták az üdülőkre fordított kiadásokat is. Ezeket most leválasztottuk, és a költségmódszer szerinti működési eredményt még hozzábecsültük. Így jutottunk el az üdülők, garázsok imputált lakbérének becsléséhez, ami 7-29 milliárd forinttal növelte a GDP folyó áras értékét

II. Egyéb változások

1. Mezőgazdaságikészlet-adatok módosítása

A nemzeti számláknak a mezőgazdasági számlákhoz (MSZR) való igazítása jegyében a mezőgazdasági saját termelésű készletre korábban számolt adatokat lecseréltük az MSZR adataival. A termelési oldali számításokba az MSZR-ből származó adatok már ko-

rábban beépítésre kerültek, ezért a módosítás a GDP-t nem érinti, csak a termelési és felhasználási oldal közötti statisztikai eltérést csökkenti.

2. Egyéb korrekciók

A szokásos adatjavítások mellett a forrás-felhasználás táblák integrálási folyamata egyik eredményeként a vállalati könyvviteli adatok alapján folyó költségként elszámolt bányajáradékot az ESA'95 szabályainak megfelelően átminősítettük tulajdonosijövedelem-befizetésnek az államháztartás felé. Továbbá – kisebb nagyságrendben – a vállalati könyvviteli adatok alapján egyéb ráfordításként elszámolt kötelezően fizetendő kőolaj és kőolajtermékek készletezési hozzájárulási díjat az ESA'95 szabályainak megfelelően átminősítettük folyó költségnek. A korrekciók együttes hatásaként a GDP folyó áras értéke évente eltérő mértékben, 11–111 milliárd forinttal nőtt.

Az alábbi táblázatban bemutatjuk a fenti fejlesztések számszerű hatását a folyó áras GDP-adatakra vonatkozóan.

A fejlesztések hatása a bruttó hazai termékre (GDP) a termelési oldalon

(folyó áron, millió Ft)

Év	Készlet-tartási nyereség	Eszköztartási nyereség a biztosítástechnikai tartalékokon	Saját számlás beruházások	Eredeti példányok létrehozása	Üdülők, garázsok imputált bérleti díja	Egyéb korrekciók	Összesen
1995	-173 312	0	4 570	4 835	6 969	16 583	-140 355
1996	-154 944	0	5 835	5 959	8 939	17 156	-117 055
1997	-131 369	0	7 599	7 290	11 010	16 709	-88 761
1998	-66 908	0	9 516	13 209	12 339	11 323	-20 521
1999	-146 075	0	9 341	14 171	14 572	11 313	-96 678
2000	-224 021	0	10 426	14 414	18 688	13 516	-166 977
2001	-13 163	0	9 503	20 278	20 367	13 394	50 379
2002	-2 062	2 298	6 739	27 988	21 652	14 375	70 990
2003	-184 596	2 377	8 842	23 153	22 941	27 333	-99 950
2004	-51 133	22 670	6 826	22 029	24 027	83 845	108 264
2005	-140 332	24 685	5 758	21 072	25 142	59 180	-4 495
2006	-214 879	24 709	6 888	24 844	27 267	111 389	-19 782
2007	-212 929	-471	5 870	16 417	29 272	90 516	-71 325

A fejlesztések hatása a bruttó hazai termékre (GDP) a felhasználási oldalon

(folyó áron, millió Ft)

Év	Készletváltozás		Bruttó állóeszköz-felhalmozás		Háztartások fogyasztási kiadása		Egyéb rutin jellegű adatjavítás	Statisztikai eltérés	Összesen
	készlet-tartási nyereség	a mező számlák készletadatainak beépítése	saját számlás beruházások	eredeti példányok létrehozása	üdülők, garázsok bérleti díja	eszköztartási nyereség a biztosítás-technikai tartalékokon			
1995	-173 308	-16 668	4 570	4 836	7 423	0	0	32 792	-140 355
1996	-154 944	-23 027	5 835	5 959	9 001	0	0	40 122	-117 055
1997	-131 370	-25 112	7 599	7 290	11 843	0	0	40 989	-88 761
1998	-66 909	-19 298	9 516	13 209	13 122	0	0	29 839	-20 521
1999	-146 073	-17 842	9 341	14 171	15 268	0	0	28 457	-96 678
2000	-224 021	-9 458	10 426	14 414	18 602	0	0	23 059	-166 977
2001	-13 163	-17 484	9 503	18 086	20 458	0	0	32 977	50 379
2002	-2 062	-16 696	6 739	24 158	21 771	2 298	1 695	33 087	70 990
2003	-184 585	-46 645	8 842	17 655	23 066	2 377	1 685	77 655	-99 950
2004	-51 133	-23 581	6 826	21 594	24 075	22 670	17 033	90 781	108 264
2005	-140 288	-8 882	5 758	19 907	25 252	24 685	0	69 074	-4 495
2006	-214 855	-1 786	6 888	23 578	27 385	24 709	0	114 299	-19 782
2007	-212 929	-40 292	5 870	15 604	29 407	-471	184	131 302	-71 325

A nemzeti számlák összehasonlítható idősorának előállítása 1995-ig visszamenőleg

A nemzeti számlák összeállítása során alkalmazott módszertan a hazai gyakorlatban az elmúlt tíz év során folyamatos fejlődésen ment keresztül, elsősorban a – szintén változó, fejlődő – európai uniós előírások teljesítése érdekében. Az ezredforduló óta eltelt években végrehajtott legtöbb módszertani fejlesztés azonban nem került visszavezetésre a teljes nemzeti számla idősorban, hanem csupán a legutolsó bázisévig, 2000-ig történt meg a visszaszámítás. A hazai felhasználói igényeknek és az Európai Unió követelményeinek megfelelően a KSH módszertanilag összehasonlítható idősort dolgozott ki, valamint összeállította a nem pénzügyi számlasort 1995-ig visszamenőleg.

Összesen 31-féle, 2008-ig bevezetett módszertani fejlesztés eredményét vezettük vissza 1995-ig. Ezek közül tizenöt a GDP termelési oldalát, tíz a felhasználási oldalt, négy a jövedelemoldalt módosította, kettő a változatlan áras adatokat érintette. Ezen kívül kisebb adatjavítások is történtek.

A visszavezetett módszertani változások közül három befolyásolta jelentősen a számítások konzisztenciáját, a GDP szintjét, illetve volumenváltozását. A GDP szintjét elsősorban az illegális tevékenységek beépítése emelte lényegesen, valamint a pénzügyi közvetítők közvetetten mért szolgáltatási díj (FISIM) számítás új módszertanának alkalmazása. Ezen utóbbi a számítások konzisztenciájára is hatással volt, a 2000–2005. évek számításaihoz hasonlóan. A volumenindexek változását a fentiekén túl a bázisindexekről a láncindexek alkalmazására történő átállás is befolyásolta.

Az idősor módszertanilag összehasonlíthatóvá tételének (a 2009-ben bevezetett fejlesztésekkel együttes) hatását a GDP-re az alábbi táblázat mutatja be.

A bevezetett fejlesztések hatása a GDP-re, 1995–2007

Év	2009. májusban publikált	2009. szeptemberben publikált	Különbség		2009. májusban publikált	2009. szeptemberben publikált
	folyó áron, milliárd Ft		%		volumenindex, előző év=100,0	
1995	5 614,0	5 755,4	141,4	2,5		
1996	6 893,9	7 112,3	218,4	3,2	101,3	101,0
1997	8 540,7	8 812,9	272,2	3,2	104,4	104,3
1998	10 087,4	10 451,2	363,8	3,6	104,8	105,2
1999	11 393,5	11 650,6	257,1	2,3	103,9	104,2
2000	13 512,3	13 345,3	-167,0	-1,2	105,1	104,9
2001	15 238,4	15 288,7	50,3	0,3	104,1	104,1
2002	17 148,4	17 219,4	71,0	0,4	104,4	104,4
2003	18 914,9	18 815,0	-99,9	-0,5	104,3	104,3
2004	20 695,5	20 803,8	108,3	0,5	104,7	104,9
2005	21 993,1	21 988,6	-4,5	0,0	103,9	103,5
2006	23 775,3	23 755,5	-19,8	-0,1	104,0	104,0
2007	25 479,4	25 408,1	-71,3	-0,3	101,2	101,0

A 2009-ben bevezetett összes fejlesztés részletes leírását és GDP-re történő hatását a "[Tájékoztató a nemzeti számlák területén 2009 szeptemberében bevezetett fejlesztésekről](#)" c. dokumentum tartalmazza.

Jelmagyarázat:

.. = Az adat nem ismeretes.

– = A vonallal elválasztott adatok összehasonlíthatósága korlátozott.

x = A mutató nem értelmezhető.

Üres hely = Az üresen hagyott blokkba eső mutatókat nem értelmezzük.

0 = A mutató értéke olyan kicsi, hogy kerekítve zérust ad.

Elérhetőségek:

Felelős szerkesztő:

Dr. Pozsonyi Pál főosztályvezető
Szabó Péter főosztályvezető

További információ: [Információs szolgálat](#),
telefon: (06-1) 345-6789 fax: 345-6788